

**Комунальний вищий навчальний заклад
«Харківська академія неперервної освіти»
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з економіки (2018/2019
навчальний рік)**

10 клас

I. Тестовий блок (30 балів)

**Завдання 1–5 із вибором однієї правильної відповіді
(1 бал за кожен правильну відповідь)**

1. До змінних витрат виробництва належать витрати на:

- а) оплату електроенергії; б) погашення кредиту;
в) оплату оренди; г) страхові внески.

2. У випадку отримання робітниками заборгованості заробітної плати, гроші виконують функцію:

- а) міри вартості; б) засобу обігу;
в) засобу платежу; г) засобу нагромадження.

3. Що НЕ є об'єктом мікроекономіки:

- а) ціна, попит, пропозиція нафти;
б) механізм функціонування компанії по видобутку нафти на ринку недосконалої конкуренції;
в) виробництво нафти групою олігополістів;
г) виникнення, сутність та функції грошей.

4. Що показує крива виробничих можливостей:

- а) взаємозв'язок між факторами виробництва;
б) максимальний обсяг виробництва двох продуктів при використанні всіх наявних ресурсів;
в) співвідношення між виробничими потужностями й обсягом виробленої продукції;
г) додатковий випуск продукції при збільшенні (зменшенні) ресурсів.

5. Визначте, яке з тверджень є правильним:

- а) з нарощуванням споживання будь-якого блага загальна корисність до певного моменту зростає;
б) зі зростанням доходів споживачів корисність від споживання блага зменшується;
в) взаємозалежність між загальною та граничною корисністю зникає зі зростанням доходів споживачів;
г) гранична корисність не може бути від'ємною величиною.

**Завдання 6–10 із вибором однієї правильної відповіді
(2 бали за кожен правильну відповідь)**

6. На ринку інферіорного товару (товару нижчої категорії) після зростання реальних доходів споживачів:

- а) крива пропозиції цього товару переміститься вліво;
б) крива попиту на цей товар переміститься вліво;
в) крива пропозиції цього товару переміститься вправо;
г) крива попиту на цей товар переміститься вправо.

7. Що з перерахованого не впливає на цінову еластичність попиту?

- а) значимість товару для споживача;
б) наявність часу для прийняття рішення;
в) статеві-вікова структура суспільства;
г) наявність товарів-субститутів.

8. Якщо на виробництво продукції здійснено 1300 грн постійних витрат 2400 грн змінних витрат, то величина загальних витрат фірми становить:

- а) АТС=3700 грн;
б) АТС=2400 грн;
в) ТС=3700 грн;
г) ТС=2400 грн;

9. Вартість продукції, що вироблялась у цеху, за рік зросла в 2,5 раза. Як змінилась продуктивність праці в цеху, якщо за цей період кількість робітників зросла на 20%, а ціни підвищилися на 80%:

- а) зменшилась більше ніж на 40%;
- б) зросла більше ніж на 35%;
- в) зменшилась більше ніж на 15%;
- г) зросла більше ніж на 15%.

10. Фірма з виробництва дрібної побутової техніки збирає електрочайники та тостери, причому альтернативна вартість випуску електрочайника дорівнює 3 тостери, а за зміну максимальний випуск тостерів може становити 90 штук. За наявних складових у даний момент фірма може зібрати 18 електрочайників. Скільки тостерів буде при цьому виготовлено:

- а) 30 одиниць;
- б) 36 одиниць;
- в) 54 одиниці;
- г) 18 одиниць.

**Завдання 11–15 із вибором однієї правильної відповіді
(3 бали за кожну правильну відповідь)**

11. Попит на товар задається рівнянням $P=200-9Q_d$, а пропозиція $P=50+Q_s$. Знайдіть рівноважну ціну:

- а) 100;
- б) 15;
- в) 65;
- г) 50.

12. Ціна товару X дорівнює 1,5 грн, а товару Y – 3 грн. Якщо споживач оцінює граничну корисність товару Y у 30 ютилів і прагне досягти найбільшого задоволення від покупки товарів X та Y, тоді він повинен прийняти граничну корисність товару X за:

- а) 45;
- б) 30;
- в) 20;
- г) 15.

13. Швидкість обігу грошової одиниці змінилась від 12 до 6 обертів. Ціни на товари та послуги спочатку зросли на 15%, а потім ще на 1/4 при одночасному зменшенні обсягу продукції вдвоє. Дані свідчать, що грошова маса:

- а) зменшилась на 62%;
- б) збільшилась на 43,25%.
- в) зменшилась на 38%;
- г) збільшилась на 38%;

14. Учень Василько як раціональний споживач, за умови рівноваги, купує 2 олівці за ціною 3 грн і 4 зошити за ціною 5 грн. Чому дорівнює для нього гранична норма заміщення зошитів олівцями:

- а) 2/4;
- б) 1/4;
- в) 3/5;
- г) 5/3.

15. Функція попиту має вид $Q_D=51-2P$. За якої ціни цінова еластичність попиту буде дорівнювати (-2)?

- а) 17;
- б) 25,5;
- в) 26,5;
- г) 15.

**Комунальний вищий навчальний заклад
«Харківська академія неперервної освіти»
Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з економіки
(2018/2019 навчальний рік)**

10 клас

II. Практичний блок (30 балів)

Задача 1 (5 балів)

У країні Манії споживач Ельф купує два товари: нектар (X) та квітковий пилок (Y), витрачаючи на них 205 мані в день. Ціна граму нектару (товару X) дорівнює 5 мані, а граму квіткового пилка (товару Y) – 10 мані. Гранична корисність кожного товару для споживача виражена функціями: $MU_X = 24 - 2X$, $MU_Y = 28 - 4Y$. Визначте, яка кількість грамів товарів X та Y буде придбана.

Задача 2 (10 балів)

За перший рік випуск продукції в натуральному виразі зріс на 15%, чисельність персоналу спочатку зросла на 10%, потім зменшилась на 15%, а рівень інфляції склав 12%. Наступного року після підвищення цін на товари та послуги спочатку на 8%, а потім ще на 10%, випуск продукції в поточних цінах виріс на 25% при збільшенні чисельності робітників на 15%. Як змінилась продуктивність праці за два роки? Визначте середньорічні зміни продуктивності праці.

Задача 3 (15 балів)

Функція попиту населення на товар: $Q_D = 80 - 2P$. Функція пропозиції: $Q_S = -40 + 2P$.

А) Визначте рівноважні ціну й обсяг продажу.

Б) Якщо ціна даного товару знизилась на 10 грошових одиниць, то яка ситуація спостерігатиметься на ринку? Покажіть графічно й зробіть розрахунки.

В) Припустімо, що на даний товар вводиться акцизний збір у розмірі 10% до встановленої рівноважної ціни товару. Розрахуйте загальну суму податкових надходжень до бюджету.